

Llei 19/2017, del 20 d'octubre, qualificada de modificació de la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 20 d'octubre del 2017 ha aprovat la següent:

Llei 19/2017, del 20 d'octubre, qualificada de modificació de la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns

Exposició de motius

I

Quan és a punt de complir-se el primer quart de segle de vigència de la Constitució, podem constatar amb satisfacció que el sistema de distribució de competències entre l'Administració general de l'Estat i els comuns que va dissenyar, i que fou instaurat per la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, ha resultat, en conjunt, adequat a les necessitats del Principat i a les aspiracions dels seus ciutadans. Al llarg de tots aquests anys, els principis rectors del sistema no han estat qüestionats, i l'experiència que s'ha anat acumulant en l'aplicació de la Llei no ha posat en relleu problemes majors, sinó únicament algunes disfuncions, a les quals s'ha fet front sempre amb pragmatisme.

Dit això, el nou paradigma econòmic sorgit de la crisi econòmica que va colpir el Principat -juntament amb la pràctica totalitat de les economies occidentals- entre els anys 2007 i 2013 exigeix racionalitzar l'actuació de les administracions públiques i millorar-ne l'eficiència i, per fer-ho, cal modificar, redefinir o adaptar alguns dels serveis que presten les administracions comunals i algunes de les activitats que assumeixen, i cercar una coordinació millor i una cooperació més gran entre els comuns i el Govern.

Mitjançant l'anomenat "acord institucional" del 28 d'abril del 2014, el Govern i els set comuns van arribar a pactes importants en matèria de competències, bona part dels quals s'han traduït en l'aprovació o la modificació posterior de diverses lleis sectorials, però, per completar aquest treball, era indispensable abordar la modificació de la Llei qualificada de delimitació de competències. Per preparar aquesta feina, i amb la finalitat de permetre la participació de totes les parts implicades i de cercar el màxim consens possible, s'ha reunit, al llarg del primer semestre del 2017, una comissió tripartida composta per representants dels grups parlamentaris, del Govern i dels comuns, que ha revisat l'experiència de l'exercici competencial de l'Administració general i comunal, des de la perspectiva de la millora del sistema i de la seva sostenibilitat, i tenint sempre en vista el marc constitucional. Aquesta Llei és deutora del treball de la comissió esmentada.

D'altra banda, no es pot ignorar que la delimitació de les competències està molt estretament vinculada al règim de les transferències, perquè l'objectiu i la justificació d'aquestes transferències no pot ser un altre que assegurar la capacitat econòmica dels comuns per exercir aquelles competències. Per això l'acord institucional del 2014 comportava ja una modificació puntual de la Llei qualificada de transferències als comuns, i per això la modificació de la Llei qualificada de delimitació de competències que ara s'aprova s'ha tramitat conjuntament amb una altra Llei qualificada que modifica substancialment el règim de les transferències als comuns.

II

Aquesta Llei modifica la Llei qualificada de competències dels comuns, del 4 de novembre del 1993, que ja havia estat modificada en una ocasió anterior per la Llei qualificada 6/2007, del 22 de març. Les modificacions que introdueix aquesta Llei són nombroses i de diversa índole: algunes tenen per objecte donar una redacció més precisa a determinats preceptes que, amb anterioritat, han generat dubtes o problemes d'interpretació, o bé que s'ha considerat que en podien plantejar en el futur; d'altres busquen adaptar la Llei a les modificacions del marc institucional que s'han produït des que es va promulgar, com seria el cas, per exemple, de la taula de mobilitat, la xarxa bàsica de vials, o el Tribunal de Comptes, cap dels quals no existia l'any 1993, però les més rellevants són, sens dubte, les que afecten l'article 4 de la Llei, que és la seva disposició nuclear, perquè és la que enumera i detalla les competències que es reconeixen als comuns. Entre les novetats introduïdes a l'article 4 destaquen les següents:

L'apartat 6, tot i mantenir inalterada la competència urbanística dels comuns en el terme de la respectiva parròquia, introdueix un règim nou i innovador en relació amb l'adquisició de sòl per als projectes d'interès nacional i els plans sectorials, i també obre la possibilitat que el Govern executi determinats projectes fins i tot en el cas que l'informe comunal, que manté el seu caràcter preceptiu, hi sigui contrari. Aquesta no és una regla general, sinó que s'aplica únicament als projectes que s'han considerat relacionats de forma més directa i objectiva amb l'interès nacional, i que s'enumeren, en *numerus clausus*, a la disposició addicional de la Llei. En la resta de supòsits, els comuns mantenen la seva capacitat de vetar l'execució d'un projecte d'interès nacional o un pla sectorial en el terme de la respectiva parròquia i,

en aquest cas, el vet només es pot aixecar per mitjà d'una llei aprovada pel Consell General.

Així mateix, i com a mecanisme de garantia per evitar que el sòl de cessió pugui passar a formar part del patrimoni d'una persona privada, s'estableix que, si es produeix aquesta eventualitat, el Comú gaudirà d'un dret de reversió que li permeti recuperar la titularitat del sòl i, si l'ús del sòl per una tercera persona hagués de continuar, percebre'n una compensació econòmica, calculada a preu de mercat, per tot el temps que duri.

La previsió de l'apartat 6 s'ha traslladat també a l'apartat 7, amb la finalitat que el Govern pugui disposar de sòl comunal per executar projectes d'interès nacional i plans sectorials en les mateixes condicions que el sòl provinent de la cessió urbanística obligatòria i gratuïta.

En matèria de parcs naturals, l'apartat 8 preveu que, junt amb els parcs nacionals, que són de competència del Govern, podran coexistir altres parcs d'àmbit parroquial, sobre els quals el comú respectiu tindrà totes les competències, dins del marc de la legislació nacional.

L'apartat 9 és plasmació de l'acord institucional del 2014, i introdueix una excepció al règim general de manteniment de les carreteres secundàries, en atribuir-lo al Govern en un nombre important, però clarament delimitat, de supòsits.

Amb relació als serveis públics comunals, que constitueixen un altre dels punts essencials de la Llei, l'apartat 10 del mateix article 4 delimita i perfila amb més precisió l'àmbit d'actuació de les administracions comunal i general, en matèria d'aigües residuals; de recollida i gestió de residus urbans; d'assegurament de la convivència ciutadana, i de neteja dels torrents; també atribueix a l'administració comunal la prestació de serveis socials d'atenció diürna en diverses matèries, de forma coherent amb el que preveu la Llei 6/2014, de serveis socials i sociosanitaris.

De la mateixa manera, l'apartat 11 perfila les competències de l'administració comunal en matèria de regulació de les condicions de la circulació urbana de vehicles i vianants; l'apartat 13 ho fa en relació amb les activitats culturals, socials, turístiques, esportives i de lleure, i el nou apartat 15 obre la possibilitat que els comuns col·laborin amb el Govern en els projectes energètics nacionals, en els termes que haurà de fixar la normativa sectorial. Finalment, es manté la clàusula residual, ara a l'apartat 16, com a garantia que els comuns podran assumir la prestació dels altres serveis que, en l'esdevenidor, considerin necessaris per satisfer les necessitats i els interessos de la comunitat parroquial.

Es modifiquen també els articles 7, 8, 9 i 10 de la Llei. En aquest cas, les modificacions són de caràcter menys substancial i, com s'ha dit abans, tenen per objecte donar una redacció més clara i entenedora als seus preceptes i adaptar-los a l'evolució del marc normatiu i institucional. En particular, l'article 8 integra una referència al Tribunal de Comptes; l'article 9 s'ha harmonitzat amb el nou text refós de la Llei de bases de l'ordenament tributari, aprovat per Decret legislatiu del 29 d'abril del 2015, i l'article 10 prescindeix de la referència a la recaptació obtinguda pels comuns l'any 1992, prevista en el seu moment com una garantia, però que, amb el transcurs del temps, havia quedat completament desfasada.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complet d'aquesta pàgina.